

Előfizetési árak  
Egy évre 10.-  
Félévre 5.-  
E. kir. postatakarékpóztári  
csokiszámja száma 38990  
A hirdetési díj mun-  
dánként 32 fillérrel előre  
fizetendő. Szöveg  
közt ennek duplája

# FOGADÓ

## MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és  
kiadóhivatal: Bpest  
VI. Aradi u. 11. sz.  
IV. emelet 4. (LIFT)  
- Térész körútnál -  
Tel.: Aut. 188-98  
Lapmegjelenés  
május hó 1-én és 15-én

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye  
A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávésipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérérdekeket képviselő lap

**Kávéházi és vendéglői  
berendezések  
új és használt**

**HEXNER**  
BUDAPEST, VII.,  
KIRÁLY UCCA 25.  
Telefon: 429-02.

**Olcsón**

szállít és szakszerűen kiszolgálja:  
mindennemű alpacca felszerelések,  
evőeszközök, billiárdasztalok,  
golyók, dákók, éttermi, márvány-  
és kártyasztalok,

**Sörkimérő készülékek,  
borkimérő pultok.**

Székek, kertibútorok, hitelesített  
vendéglői üvegáruk.

Használt berendezésekért legma-  
gasabb árat adok.

**GELLULOID AJTÓVÉDŐ**

megóvják az ajtót kopástól, piszko-  
lódástól. Bármely színben és for-  
mában készül

Redő celluloidárúgyárban,  
Budapest, VIII, Sárkány ucca 5.  
Telefon: 344-90 és 412-73.

**Zákonyi Lajos**

Géplakatos, villany-, víz-, gáz- és  
szivattyúszerelő Budapest, VI.  
Rózsa ucca 63 (Andrássy útnál).  
Készít: mindennemű lakatosmun-  
kát, szabadalmazott mélykút sziv-  
attyút. Szerel: Villamosvilági-  
tást, erőátvitelt, hőtárolót, villám-  
hárítót. Vízvezeték, egészség-  
ügyi berendezést, esatornázást és  
gázvezetékét.

**Szent István  
Sortersör**

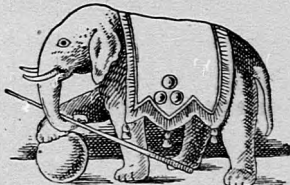
a Polgári Serfözde páratlan  
különlegessége.

**FŐSÖR**  
maláta pezsgő

**PAITZ JÁNOS**

MŰESZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-  
ASZTAL ÉS ELEFÁNTCSONT TEKE-  
GOLYÓ GYÁR

BUDAPEST, VII., AKÁCFÁ UCCA 55.  
TELEFON: József 406-29.



Teljes kávéházi és vendéglői be-  
rendezések. Billiárdok, dákók,  
golyók, dominók, sakkok. Sör-  
apparátusok, jégszekrények, asz-  
talok, székek, Lignum Sanctum  
kugligolyók, kuglibábuk sth.

**MAKOVITS JÓZSEF**

kádármeister,

Budapest, VI., Lehel u. 10-a.

Fagylaltgépet, pultot és jégszek-  
rényeket legolesőbb árrért szállít.  
Új és régi javításokat legjutá-  
nyosabban vállal.

**JÉGSZEKRÉNYEK**

bor és sörkimérő

készülékek, pohárállványok min-  
den méretben, valamint székek  
és asztalok gyári árban kaphatók.  
Kedvező fizetési feltételek! Javi-  
tások olcsón és pontosan eszközöl-  
tetnek. Kérjen árajánlatot!

**Klement András**

jégszekrények, bor- és sörkimérő-  
készülékek üzeme

BUDAPEST, VII, KIRÁLY U. 27

(az udvarban).

Telefon: J. 401-10.

Lerakat: Debrecen, Hatvan u. 1.  
(Püspöki palota).

**Emeletes szálloda  
és vendéglői**

háza a fővárostól 25 perere lévő

**nyaraló helyen,  
idény előtt bérbe-  
adó, esetleg eladó.**

Bővebbet tel.: 188-98., vagy a  
„Fogadó kiadóijában.

**ÉRTESÍTÉS !**

Kiskunhalason a piac szívében  
két uccára szolgáló 40 év óta fenn-  
álló előrehaladott életkor miatt  
a „Nemzeti szálloda“ és vendéglő  
870 négyszögöl területtel minden  
elfogadható árrért eladó.

Érdeklődőknek bővebb felvilá-  
gosítással szolgál válaszbélyeg  
beküldése után Kereszt József  
tulajdonos Bem ucca 7. szám.

**Popper Mór és Lipótrt. Bornagykereskedés**

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.  
Kőbánya: 76-15.

Alapítatott 1869. évben.

**Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve**

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

# Kartársak!

## Készüljete a július hó 6. és 7-én

### Kőszegen tartandó Országos

### Vendéglős és Korcsmáros

### Kongresszusra

## Páratlan sikere van

**Podruzsik Béla**  
a Hungária nagyszálló konyhafőnöke  
**Legújabb**  
**Szakácskönyvének**

harmadik kiadásának  
a polgári konyha, házi cukrászat és a  
diétás főzés ismeretével.  
A könyv 10 pengő és a portó. Meg-  
endelhető az összeg előzetes bekül-  
désével lapunk kiadóhivatalában.

## DREHER

## BAKSÖR

**Valentin Vilmos**  
**sírkőüzeme**  
Bpest-Kőbánya,  
az Ujtemetőnél.

**Modern művészi síremlékek.**  
A „Vendéglősök és Korcsmárosok  
Temetkezési Egyesülete”  
tagjainak árkedvezmény.



## Érzékeny, fájós lábakra

készíték orvosok által elismert  
uj találmány gyógycipőket, lud-  
talp, fagyás, izzadás, tyukszem,  
bőrkeményedések ellen, garancia  
mellett a legújabb fazonban és  
szinben 30 pengőtől, NYÁRY  
gyógycipész, Szondy ucca 25. sz.  
Gyógycipők egyedüli készítője.  
Címet kérem megőrizni. Kérjen  
ismertetőt. *Vendéglősöknek és  
alkalmazottainak ingyen láb át-  
világítás, ha a „Fogadó”-ra hi-  
vatkoznak.*

**Vendéglős konyhája büszkesége,  
Az ételek finom izletessége!**

Ezért rendeljen Horváth Ferenc  
Szeged, édes nemes paprikát á  
kgr. 2 P 40 fillér.

## NAGY IGNÁC

**pincefelszerelési cikkek raktára**  
Budapest, VII, Károly-körút 9  
Ajánlja dusen felszerelt raktárát, u. m.  
hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok,  
parafadugók, cimkék stb. — Tel.: J. 115-15

**TÖRLEY**  
**PEZSGŐ**  
Talisman, Casino, Reservé.

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala fe-  
lett határozna, mielőtt könyvelőjének a  
mérleg elkészítésére utasítást adna, for-  
duljon bizalommal **VARGHA LÁSZLÓ**  
hítes könyvszakértőhöz, az

### ADÓ ÉS KÖNYVVITEL

szerkesztőjéhez, Budapest, VIII. József  
körút 86. szám. Telefon: József 322-60

### tanácsért

adózás és könyvelés szempontjából.  
Könyvvizsgálatoknál az ellenőrző könyv-  
szakértő az Ön érdekeit védi.

Vállal: könyvlesek feltektesét, revizió-  
ját, rendbehozatalát, örökösödési és társas-  
üzleti elszámolásokat, havi és óráknyve-  
lést, adóügyek ellenőrzését. Lapunk elő-  
fizetőinek 25%-os kedvezmény biztosítva!

## Egy automata zongora olcsón eladó.



Megtinkinhető: Szamkó Gyula  
vendéglősnél, Budapest,  
VII., Kerepesi út 50. sz.

## 9 hatalmas félbőr-kötés

Megjelent Tolnai Világlexikona  
pompás 9 félbőr-kötésben, amely  
összesen 5700 oldal, ezekre menő  
képekkel és térképekkel.

100 egyetemi tanár, író és hírlap-  
író működött közre ennél a hatal-  
mas lexikonnak a megírásánál.  
Tekintettel arra, hogy a legutol-  
só kötet csak nemrég hagyta el  
a sajtót, minden legújabb ese-  
ményt magába foglal és így jó-  
formán az első az egész iroda-  
lomban.

Megrendelhető: A Fogadó Ma-  
gyar Vendéglős kiadóhivatalá-  
ban.

## Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávésok és Italmérők figyelmébe!

- Kő telez;** a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült
- Uj Bortörvény-kivonat plakátja** . . . . . drb.-ja **90 fill.**  
Legalább 20 darab vételénél darabja 80 fillér.
- A korcsmal hitel elförléséről szóló plakát** „ **60 fill.**  
(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)
- Fiatalkorúak szeszflalmáról (1927. évi  
XXXIII. t.-c.) szóló plakát** . . . . . „ **40 fill.**
- Padlóra köpni fillos plakát** . . . . . „ **40 fill.**
- Éneklés és lármezás hatóságilag tiltva  
van plakátja** . . . . . „ **40 fill.**
- Káromkodás, irágár beszéd fillos plakát** „ **40 fill.**

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portóköltség  
miatt — darabonként 20 fillérrel drágábbak.

Az összes plakátok kemény papíron készültek. —  
Kaphatók a „Fogadó — Magyar Vendéglős” ki-  
adóhivatalában, Budapest, VI., Aradi ucca 11. sz.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbélyegeken,  
10 és 20 filléres címetekben előre beküldeni, mi-  
után az utánvét melletti küldésnél igen nagy a  
portóköltség.

Előfizetési árak:  
Egész évre 16.— P  
Félévre 8.— P  
K. kir. postakörnyezeti  
csakzáma száma 38990  
A hirdetés díj  
mértéként 32 fillérrel  
fizetendő. Szöveg  
között ennek duplája

# FOGADÓ

## MAGYAR VENDÉGLŐS

Szerkesztőség és  
kiadóhivatal: Bpest  
VI., Arad u. 11. sz.  
IV. emelet 4. (Lift)  
— Teréz körútnál —  
Tel.: Aut. 188—98  
A megjelenés  
minden hó 1-én és 15-én.

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye  
A fogadás-, vendéglős-, korcsmáros és kávéspár, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérkérdéseket képviselő lap

## A Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete rendes évi közgyűlését

május hó 10-én tartotta. Szücs Mihály elnök megnyitóját a közgyűlés elfogadta az intézőbizottság évi jelentését. Főleinszky János pénztáros bemutatja a zárszámadásokat, vagyonmérleget, valamint a költségelőirányzatot. A közgyűlés ezeknek helybenhagyása után a vezetőségnek megadta a felmentést. Elnök azután bejelentette, hogy a községi Jurisich-ünnepély rendezőbizottságával történt megállapodása értelmében a f. é. kongresszus július hó 6 és 7-én tartjuk Kőszegen. Az intézőbizottság által kiküldött kongresszus végrehajtó-bizottság a községi vendéglősszakosztállyal a kongresszus előmunkálataival nagyjában már elkészült. A kongresszus napirendjét már a legutóbb tartott ülésen az intézőbizottság letárgyalta és ismertetve a megállapított napirendjét. Vidékről sok indítvány érkezett be, amelyet a titkár ismertet. A kongresszus napirendjéről élénk vita indult. Gosztongyi Ignác a Csorna járási vendéglős szakosztály megbízásából nagyon meglepő bejelentéseket tett a Sopron-megyében most divó bormérésekről, amelynek következménye, hogy a hivatalos és vagyonos italmérők sorba tönkremennek. Füstös Imre a kiskunhalasi vendéglős és korcsmárosok csoport megbízásából ugyanezek az italmérési anomáliákról beszélt és rámutatott arra, a tarthatatlan állapotra, hogy városok, amelynek lakossága 28.000, a lélekszám után 9520 pengő italmérési engedélyt illetéket tartozik fizetni, holott a városban csak 13.000 lélek lakik, 15.000 lélek a pusztákon és tanyákon lakik, ezekből „legfeljebb 2—3000 ember jön városukba, de nem az italmérési üzletekben, a többi lakó melyek a városból mintegy 20—25 kilométer távolságban laknak, inkább Kiskunmajsára, Kecelre, Jánosalmára, Mérgesre, Soltvadkertre mennek, mert ezek a községek hozzájuk közelebb vannak, így igazságtalan, hogy a nagy illetéket a városi üzletek fizessék. E mellett náluk bortermelés is van és a gazdák, mert a termésüket nem képesek értékesíteni, tiltott úton 10—15 fillérért forgalomba hozzák. Így mindenestre az összes üzletek a közterheket fizetni nem tudják és tönkre-

mennek. Az italmérési törvény szerint az illetékre vonatkozóan ugyan 7 osztály van, de az illetékek csak úgy tudják biztosítani, hogy ha az italmérőket a négy első osztályba sorolják. Felemlíti, hogy az egyik vendéglős kinek évi italforgalma 45 hl. bor és 96 hl. sör, az első osztályba van sorolva és fizet 1000 P illetéket és 600 pengő évi forgalmi adót. Ellenben egy fűszeres kimer 50—60 hl. bort és alig fizet illetéket, mert korlátolt engedélye van. Polgármesterük belátja, hogy igazuk van, de azért a kényszerítő körülmények folytán mégsem bírja igazságos kérelmüket támogatni. Gosztongyi I. kívánja, hogy a háztartásban elfogyasztott italt mentesítsék a borfogyasztási és forgalmi adó alól, miután vidéken a legtöbb vendéglős-korcsmáros gazdálkodik és az abban foglalkozott munkásoknak is jár az ital, mint a gazdáknál levőknek. Klöcker Rezső Tassról helyesli Gosztongyi kívánását és méltányos volna, hogy a személyzet után kedvezőbbben számolják el a fogyasztási adót. Hoffer Ferenc ugyanilyen értelemben szólalt fel s hivatkozott arra, hogy régente Tolnamegyében méltányosan kezelték az italmérők eme jogos kívánását. Pillmayer János felemlíti, hogy Soroksáron a Gazdakör tagjai részére italmérési engedélyt nyert, de e körnek pártolótag címen sok száz nemgazda tagja van, akik ott fogyasztják a kedvezményes fogyasztási adóval terhelt italt és károsítják az italmérőket. Petneházy György úgy találja, hogy a vendéglős és korcsmárosokat tervszerűen tönkre akarják tenni. Ha az állam nem siet eme jó adófizető alanyainak segítségére, akkor legalább biztosítja ezen adóbeszedőinek — mert az italmérő úgy sem más — a nyugdíjat. Ugyanezek a Csorna járási vendéglősök egy indítványt küldtek, hogy a vendéglősök és korcsmárosok adóját néhány évre méltányos alapon rögzítsék. Az intézőbizottság ezen indítvány előterjesztését nem javasolta, miután a mai labilis gazdasági helyzetben lehetetlennek tartja, hogy az állandó eszközforgalom mellett az adó évekre fixirozassék. Pillmayer János hivatkozva a dunaharaszti-i borfogyasztási adó rögzítésére, ahol a vendéglősök

most erre az adónemre igen ráfizetnek, nem helyesli az indítványt. Klöcker Rezső sem tartja kívánatosnak az adó rögzítését. Látjuk különben ezt az italmérési illetéknél. Gosztongyi Ignác bővebben indokolta a csornai indítványt, végül a közgyűlés kimondta, hogy egyes helyeken e kívánás talán indokolt, de a közgyűlés azt magáévá nem teszi, ily értelemben előterjeszti majd a közgyűlésnek. Sörös Ede ismerteti az esztergomi viszonyokat, rá tér ezután az OTI eljárására, hogy az üzletekben bizonyos időre fogadott zenészeket a Társadalombiztosítóba bejelenteni kötelezi a vendéglősöket, sőt még az esetleges írásbeli megállapodást is bekéri és a járulékat azon alapon rója ki, persze a járulékot a vendéglősnek kell fizetni. Ezt az esetet a legutóbbi intézőbizottsági ülésen be is jelentette. Titkár felemlíti, hogy Sörös kartárs panaszára az egyesület az OTI igazgatóságához fordult, ahonnan részletesebb adatokat kértek az ügy kivizsgálása céljából. A kívánt adatokat az elnökség már beküldte. Klöcker Rezső kívánatosnak tartja, hogy az adó moratóriumot is tárgyalja a kongresszus, a kongresszus foglalkozzék még a vasárnapi égetett szeszforgalomnak d. e. 10 óráig való megengedésével. Továbbá a zeneszerzői jogdíjak ügyének tárgyalását helyesli. A közgyűlés az elnöki előterjesztés alapján határozott. Klöcker Rezső azt a kérdést intézi az elnökhöz, hogy tekintettel arra, hogy a hercegprímás székhelyén a legutóbbi kongresszus alkalmával kísérlet történt, hogy az egész kongresszust bizonyos célból botrányba fullasszák, történt-e intézkedés, hogy az idej kongresszuson ilyen eset ne fordulhasson elő?

Elnök megnyugtatta Klöcker kartársat, hogy a kongresszus végrehajtó bizottsága a községi rendezéssel egyetemben már gondoskodott, hogy az oly elemek, amelyeknek célja a skandalum okozás, a kongresszustól távol legyenek tartva. Különben a múlt hóban a kongresszus tárgysorozatára vonatkozó „Felhívás”-ban már olvasható volt, hogy a kongresszuson „meghívottak” vehetnek csak részt. A többi rendszabályok nem tartoznak a nyilvánosság elé.

Lipták Mihály felemlíti, hogy a mai közgyűléshez több indítvány nyújtott be. Ismerteti azokat. Neki az a vé-

leménye, hogy az egyesületnek a kongresszus napirendjének főbb tárgyait beadványba kellene foglalni és azt valami ismert nevű képviselő vezetésével egy 12 tagú küldöttséggel a miniszternek átadni. Ő azért kívánna ezt, miután előre tapasztalta az alispáni hivatalnál, hogy a velünk megjelent törvh. biz. tag közreműködésével eljárásunk örvendetes eredménnyel járt. De arra is emlékszik, hogy az esztergomi kongresszuson a pénzügyminiszter képviselője azt mondta, hogy az elhangzottokról kimerítő jelentést fog tenni a miniszternek és munkánkra Isten áldását kérte. Tehát bennünket sérelmeinkkel, kívánságainkkal a legmagasabb forumhoz, a jó Istenhez utasítanak. Lipták érdekes felszólalását Győri Zsigmond (Miskolc) beszéde követte, ki mindenekelőtt az egyesület elnökének a kartársak elismerését nyilvánította, ügybuzgós és szakma érdekében kifejtett munkásságáért.

Rámutat azután a szakma nehéz helyzetére és mint egy jó diagnosztikus élénk színekkel vázolta az ország és a világ nyomorúságos és kétségbeejtő helyzetét. Mert a mai nyomorúságos állapot nemcsak megeseonkított hazánkban áll fenn, hanem az egész világon. Államférfiak, böcsék és okos emberek keresik a kibontakozás útját, de eddigelé hiába. Ebben a válságos helyzetben virágozhat, fellendülhet, fejlődhet és gyarapodhat-e iparunk? Nekünk a feladatunk oly módot és eszközöket keresni és azután javasolni, amely a szakmabeliek egzisztenciáját némileg a rossz gazdasági viszonyok közepette biztosítja és őket átmentse. Sajnálattal kell megállapítania, hogy egyes kormányhatósági intézkedések ezen célunkat még nehezebbé teszi. Itt van a tisztviselők fizetési ügye. Egy réteg volt a lakosság között, amely még némiképp felvevőképes volt, a levonásokkal azok fogyasztóképeségüket jelentékenyen lecsökkentették. Értette volna, ha azt mondják: Ti kaptok 10–15 százalékkal kevesebb fizetést, de ennek arányában leszállítják az ipari és egyéb cikkek árát is. Itt van azután a közüzemek ügye, ezek az összes ipari szakmákat károsító üzemek a nagy pergőfut után sem tudnak meghalni. Mindenféle állűrügyek mellett húzzák halasztják a likvidációt. Rámutat azután az ismert italmérsi bajokra és azok orvoslási módjára. Lipták kartárs, ki a szakmában még testifogyatkozása mellett is értékes munkásságot fejt ki, azon indítványát, hogy a kongresszust megelőzőre már előre nem szürke emberrel, hanem valami politikai korifeussal menjünk deputációzni, nem tartja helyesnek. Egyesületünk volt már oly küldöttségjárásban, hol a miniszter, az államtitkár fogadta minden protektor nélkül, de az is előfordult, hogy a küldöttséget más alkalommal egyéb elfoglaltságra való hivatkozással az államtitkár se fogadta. De ugyanez történt ugyanakkor oly küldöttségekkel is, amelyeket hónapok ve-

zettek. (Közbeszólás: A kiskunhalasiakat a képviselőjük vezette és még sem fogadták őket.) Ő a maga részéről Lipták kartárs egész okfejtését és javaslatát úgy fogadná el és így is ajánlja elfogadásra, hogy igen is, a kongresszus után nyomban menjen egy kis deputáció a miniszterhez és személyesen adja át a kongresszuson hozott határozatokat. — Lipták Mihály fölrített szavait magyarázza, neki csak egy a célja, hogy ügyünket előrevi-

gyük és hogy eredményeket tudjunk felmutatni. Végül a közgyűlés Lipták ajánlatát egyhangúlag elfogadta azzal, hogy a kongresszus után nyomban küldöttségileg eljár az egyesület a minisztereknél. Végül több érdeklődés után elnök még bejelentette, hogy a sürgyben ugyan már két hónapja az egyesület átírt a Fővárosi Serfőződé Egyesületéhez, de sürgetés dacára erre mai napig válasz nem érkezett. Ezzel a közgyűlés véget ért. — fg. —

## Lesujtó hatósági bírálat a bortermelői kimérésekről

Az egyik községből a vendéglős szakosztály azzal a kérelemmel fordult a pénzügyvizsgáztósághoz, hogy a fennálló korlátlan italmérsi üzletek megmentése érdekében a „saját termései” borméréseket szüntesse meg. E kérelem alapján a pénzügyvizsgáztóság helyzetjelentést kért.

E jelentésből az alábbi érdekes megállapításokat kivonatolatosan közöljük:

Ilyen körülmények között a koresmárosok és vendéglősökre a saját termései bormérsi engedélyek úgyszólván korlátozás nélküli kiadása soha nem sejtett gazdasági veszedelemet jelentett. Ezekre az italmérőkre nehéz közterhek vannak kiróva a korábbi italforgalmuk alapján s most, hogy az amúgy is csökkent forgalom nagy részét olcsóbb árak révén más alig adózó engedélyesek szívják el előlük, önerthetően úgyszólván az összes italmérők súlyos adózavarrakkal küzdenek. Teljesen méltányos ennélfogva az a kérelmük, hogy a saját termései bor korlátolt kiméréssé szóló engedélyek további kiadását a hatóság szüntesse be.

A sajáttermései bormérők ellenőrzése mindaddig, míg a vonatkozó törvény és borfogyasztási adó kezelési módja nem lesz megváltoztatva, teljesen illuzórikus, hogy a pénzügyőrség a koresmaszerű kimérést megállapíthassa, ahhoz vagy két elfogulatlan tanuvalomásra, vagy pedig tanu jelenlétében való tettenérésre van szükség. Tanu nélkül tettenérés esetén a borozó és engedélyes egyöntetű tagadásával szemben a hatóság nem hozhat marasztaló határozatot.

A meglévő ellenőrzési lehetőségek mellett csak azzal lehet esetleg megszüntetni, hogy a vendég a borát a kimérsi helyiségben ne fogyaszthassa el, de nem lehet megszüntetni a botrányos, egészségi és esztétikai szempontból tühretelen uccai koresmázást. A törvény intenciója az italmérs ezen módozatánál az volt, hogy az embereket a koresmázástól, illetve az azzal járó erkölcsi defektusoktól leszoxtassa. A családtagok jelenléte a bor hatását csillapítani szokta, a botrány legfeljebb a családban marad. A sajáttermései borkimérők ezeket a botrányokat kiviszik az uccára s ott serdületlen gyerekek és jobbízű emberek előtt folynak le azok a köpködés,

hányás és esetleg verekedéssel fűszerezett viták, amelyeket a borgőz hatása belőlük kívált.

Ezek az állapotok megszüntethetők volnának az által, ha az engedélyesek a palack kölesözéstől büntetés terhe alatt volnának eltiltva és a kiszolgáltatható bormennyiség legkisebb mérvé 0.5 literben volna megállapítva. A kiszolgálás a jelenleg érvényben levő törvényes rendelkezések szerint bármilyen edényben, kancsóban, söröskorsókban, sőt akár pohárban is történhetik. Így adódhat elő az a gyakori eset, hogy a bort vásárló egyén 2 dl. bort kér s azt az engedélyes pohárban szolgálja ki, amit a vevő az uccára kivisz, ott elfogyasztja és a poharat visszaadva, tovább áll.

A vásárolt borok eladásának megakadályozására egyedüli eszköz a fogyasztási adónak kincstári kezelésbe való vétele az egész ország területén. Ernek az adónak jelentékeny része sikkad el a hiányos kezelés miatt. Alig van az országban néhány város és község, ahol a törvényben előírt követelményeket teljes mérvben juttatják. A borfogyasztási adót főleg a vidéken egyszerűbb, a törvényben jóformán teljesen járatlan emberek ellenőrzik és az ellenőrzés a sógorság-komagsg elvén alapuló látszati ellenőrzés. Ebből következik aztán, hogy az előjáróságok a bortermés mennyiségét illetőleg teljesen a kérelmezők bmondására vannak utalva. Ilyen ellenőrzés mellett önerthetően a korlátolt bormérő ott vásárol bort, ahol akar. Az egész ország borvidéke rendelkezésére áll, mert a gazdák úgyszólván mindenütt néhány pengő „fogyasztási adó” átalány lefizetése ellenében a bortermelőikkel korlátlanul rendelkeznek.

A mostani rendszer mellett csak úgy volna ellenőrizhető a sajáttermés kimérése, ha a termelő a szüret eredményét bejelentően a termés helyére illetékes pénzügyőri szakasznak s minden egyes elszállítást bejelentene, úgy a tárolást helyre, mint az engedély ellenőrzésével megbízott szakasznak, amely szakaszok azután a borfogyasztási adó szemléivhez hasonló szemléivbe felvennének a borra vonatkozóan minden változást, tehát ki- és bepincézést, átféjtést, csapolást, szóval mindazokat a panaszokat, amelyekkel az

engedélyesek ellenőrizhetők.

Igen sok bajnak a kútforrása az ilyen italmérőknél a megbízottak személye is. Eltekintve attól a körülménytől, hogy ezek a megbízottak legtöbbszörre bérlik az engedélyt, de besapják megbízóikat az által, hogy borait teljesen más, engedéllyel nem bíró termelőktől vásárolják. A bérleti viszonyt nagyon nehéz bebizonyítani, mert a büntetéstől minden engedélyes retteg s ha rá is jön az őt érintő ilyen szerelme — ez okból hallgat.

A jelentésben felsorolt indokok

alapján javaslom az engedélyek korlátlan kiadásának további beszüntetését, nemcsak a község területére, hanem az egész körzetre. **Javasolom a már kiadott engedélyek revízió alá vételét, mert egy szorosabb, a jelentésben felhozott módzatok mellett keresztülvitt ellenőrzés mellett sok engedélyesről kiderülne, hogy nem is őstermelő.** Szükség volna még az engedélyek kiadását csupán a birtokolt szőlőkre, gazdákra szigorítani, mert igen sok álberlő nyerhetett a fennálló rendelkezések mellett engedélyt.

## Veszünk egy kis faházat, hol az ember cicázhat...

Április elsejei lapunkban megírtuk, hogy a csónakházak és vikendtelepek nem olyan alkotások, amelyek csak a sport fejlődését kívánják előmozdítani, hanem üzleti vállalkozások. A kezünkbe került több magánzemély aláírásával ellátott panasz, amelyet az egyik hatósághoz a múlt év végén benyújtottak. Ebben a következő épületes dolgokat olvassuk: "... egy egyszerű deszkabödében korlátlan italméréssel egybekötött büffet nyitott. Ezen bödétől elkülönítve egy (?) kabinból álló szintén deszkabödét állított fel, melyben több nagyszámú család nyaral. Ezek napi eledelük főzését a két faalkotmány közötti területen — szabadüzőn — eszközlik, valamint elég gyakori eset, hogy a nagymosáshoz szükséges nagymennyiségű vizet hatalmas tűzőn forralják és tisztán isteni csoda, hogy eddig szerencsétlenség nem történt. Ezen eljárással nagymértékben veszélyeztetik úgy a szomszédok, valamint a saját élet- és vagyónbiztonságát, súlyosbítja a veszélyt azon körülmény, hogy nevezett telken kút egyáltalán nincs...

Jelentjük továbbá, hogy nevezett helyiségben éjjel után 2–3 órákor is folyik a dorbézolás, ami ugyancsak zavarja a békés szomszédok éjjeli nyugalomát. Megtörtént eset, hogy nevezett helyiségben mulató férfiák nőtársaságot kívántak, mire a tulajdonos az ott nyaraló fiatalabb nőket szólította fel a mulatságban való részvételre. Később ugyanezen férfiakat a nyaralók melletti fürkőbe szállásolta el, akik, hogy a nőkhöz bejussanak, életveszélyes fenyegetések közben óriási botrányt csináltak az éjjelutáni órákban. Az utóbbi időben pedig gyakran előfordul, hogy saját háztartási alkalmazottját ülteti a férfi vendégek közé, akit legutóbb is a teljes részegségig leitattak. Fokozza a botrányt még az is, hogy dacára az italmérési engedélyezésének egyik fő kikötése a rendes illemhely és a megfelelő víztele, az utóbbi, illetőleg víztele egyáltalán nincs és sokszor megtörténik, hogy illuminált állapotban levő férfiák az illemhely mellett világos nappal végzik el ezen dolgukat. Ugyancsak felháborító, akkor, amikor tőlük pár lépésre a szomszédok női tár-

sággal tartózkodnak ott... Ez nem sportvállalkozás, ezt magyarul másképp hívják!

Egyik lapban még a következőket olvastuk:

Az elmúlt évben a esendőrség és a rendőrség sűrű razziákat rendezett a vikendházakban. A razziázók felsőbb utasításra hivatkoztak, mondván, hogy több fürdőző viselkedése, fürdőruhája veszélyezteti a közérkölciséget és a rend éber őrei azt is tudni vélték, hogy több vikendházat nem eredeti rendeltetési céljukra, hanem szerelmi randevuk lebonyolítására használták fel.

Közegészségügyi szempontokat is szemelgett tartottunk: a csónakházak vékony deszkákból készülnek és a legsebbe nyári napon is hűvösek az éjszakák a Duna mentén.

## Nem kívánjuk a borfogyasztási adónak egész eltörlesztését

Lapunk május elsejei számában a tárgyáról közölt cikkünkre a „Borászati Lapok” „A vendéglősök és mi” cím alatt a következő választ közli:

A „Fogadó” e. vendéglős-újság újból egy érdekes közgazdasági cikkel örvendeztetni meg olvasóit, nyilván a pénzügyminisztérium felé hajlongó politikából. A cikk címe u. i. a következő: „A vendéglős- és koresmárosipar nem kívánja a borfogyasztási adó eltörlesztését, hanem csak mérséklését”. Alcíme pedig: „Hogyan oldották meg a németek a borválságot?”

„Mi az utóbbira válaszolunk előbb, mert a nagynémet borválság idején a németek igenis eltörölték a borfogyasztási adót és így a vendéglős- és koresmárosipar nagyszerű sajtóorgánumának ajánljuk, hogy mielőtt a borválságról ír, nézzen körül a világon, hogy vajjon helyes és a tényeknek megfelelő adatokkal szolgáljon olvasóinak és — a pénzügyminisztériumnak.

A cikknek azonban a címe az érdekes!

Eddig u. i. az illetékes tényezők mindig azt hangoztatták, hogy a borfo-

# Károly Franck

a legideálisabb kávévezető!

Gyártja:

Franck Henrik Fiai R.-T.

Mosonszentjános

Budapest—Nagykanizsa.

Eddig a nyilatkozat. Igazán érdekes, most tudtuk csak meg, hogy tüzendészeti szempontból nem tüzendészeti bizottság, hanem az erkölcsrendészeti osztály vizsgálja meg a csónakházakat. Vajjon akkor mi lehet a hivatása a tüzendészeti bizottságnak? A nyilatkozat mindenesetre érdekes, de nem megnyugtató.

Beavatott helyről ugyanis arról értesülünk, hogy a legnagyobb titkolódzás mellett ugyan, de az idei szezonban még szigorúbb rendszabályokat akarnak életbeléptetni a vikendzőkkel szemben.

Értesülésünk szerint az a terv merült fel, hogy a vikendházban ezentúl csak családoknak, magányos férfiaknak és a legközelebbi rokonoknak engedik meg az éjszakai tartózkodást. Szigorúan lenyomozzák, hogy a bement adatok megfelelnek-e a valóságnak. Egyéb tervekről is süttognak. Így arról is beszélnek, hogy külön repülő-bizottság lesz majd, amely megállapítja a fürdőtrükk méreteit és szigorúan ellenőrzésolja a strandról azokat, akik dekolált toalettben jelennek meg.

gyasztási adó eltörlesztésével a vendéglősök, koresmárosok hasznát növeljük, anélkül, hogy a termelőknek jutna ebből valami! Mi állandóan csak fölni igyekeztünk ezt a tételt, de sajnos, még a mai napig sem tudtuk eredményesen megcáfolni.

Most maguk a vendéglősök és koresmárosok sajtóorgánuma jön segítségünkre — mondván, hogy ők nem akarják eltörölni a borfogyasztási adót.

Tehát lemondanak arról a haszonról, amit a borfogyasztási adó eltörlése, a kormányzat szerint, nekik juttatna!

En azt hiszem, hogy a mai világban nem szívesen mondanak le a biztos haszonról és így a borfogyasztási adó eltörlése elleni hivatalos felfogás önmagától dől meg egy ártatlan cikk folytán.

## Napellenző szerkezetek

készítése és javítása

ECKMAYER ISTVÁN

lakatosárú és redőnygyár Bpest, VI., Vörösmarty u. 47. Tel: 22-0-45.

A cikknek különben is egy kis sör- és szeszszaga van, ami mindig kellemetlenül igyekezett befolyásolni azt, hogy a bor nemes illata hassa át a társadalom és politikai élet atmoszféráját!

A cikk mindenesetre szilárdítja a mi harcunkat, mert nyilvánvalóbbá teszi azt, hogy a borfogyasztási adó elleni küzdelem valóban a termelők élet-halál hára.

Helyszűke miatt mostani lapszámunkban bővebben nem foglalkozhatunk a szőlősgazdák újságjának ironikus válaszával. Lójális eljárás az volna, hogyha a Borászati Lapok egész cikkünk tartalmát olvasóival közölte volna. Mert mi tudjuk, hogy annak tartalma nagyon sok szőlősgazdának helyeslésével találkozna.

Mi még nagyon élénken visszaemlékezünk arra, mikor az idősebbik Wekerle jóval a háború előtt a magas italmérsési illetéket némileg csökkentette, ami talán egy liter bornál 2-3 fillért tett ki és a vendéglősök és koresmárosok a bor kimerési árát mégsem bírták leszállítani, akkor kígyót-békát kiabáltak az italmérsőkre: „jé, a pénzügyminiszter leszállította részben a bort terhelő illetéket és ezek a rossz emberek mégsem mérik ousóbban a bort”. Ugyanaz volna most is. De a vendéglősök és koresmárosok most is nagyon jól tudják, hogy a borfogyasztási adó jóvedelmére minden községi háztartásnak szüksége van, mert ebből fizetik többek közt a városok a Speyer-közséont is. Miből fizessék vissza a községi háztartások a kölcsönüket? A Magyar Szőlősgazdák Egyesületében igen egyszerűen vélik ezt az elsősorban is pénzügyi kérdést megoldani. Azt mondta dr. Polgár Lajos, hogy a borfogyasztási adó eltörlése után beállott hiány pótlása nem a mi dolgunk. Erre az egyesület általunk is nagyra-becsült elnöke azt javasolta, hogy a választmány semmiféle tervet ne készítsen, csak az adó teljes eltörlését kérjük. A kormány gondoskodjon majd arról, hogy miképpen és mi úton tudja azt pótolni. Szóval az állam pótolja az összeget. De honnan vegyen az állam erre a célra pénzt? Talán újabb pénztárjegyeket bocsásson ki?

Közleményünknek — mondja a Borászati Lapok — különben egy kis sör- és szeszszaga van... Ez a maliciózus megjegyzés mi reánk nem vonatkozhatik. Először, mivel lapunk „független szaklap” és csak az előfizetők tartják fenn, másodsor a sörügyben mi eddig sohasem képviseltük a sörfőzdek álláspontját, hanem a sörkimerő vendéglősök és koresmárosok érdekeit. Ami pedig a szeszszagot illeti, ez az imputáció bennünket nem érint, semmiféle ilatlos vonatkozásban.

Tudjuk, hogy a gyümölcsösszeg forgalmi rendelet elleni küzdelemünk egyes uraknak fájt, azt is tudjuk, hogy a Szőlősgazdák Egyesülete egyik ülésén egy szaklap álláspontját a gyümölcsösszeg kérdésében szőlőtermelőellenesnek mondta és erősen bírálták.

Még a gyümölcsösszeg finomabb illata sem hatott át bennünket!

Egyébként a válasza még vissza fogunk térni.

## Megjelent az új kamattrendelet

A 2230—1932 M. E. sz. rendelet a kamatokat a következőképp szabályozza:

1. Az országos Hitelügyi Tanács a bírói úton érvényesíthető kamat legmagasabb mértékét, amely eddig a tőkének évi 11 százalékat tette, általában a tőkének évi 9% százalékaiban állapította meg. A Pénzüntézet Központ I. kuriájába tartozó pénzüntézetek kölcsönkövetései után — az alábbi bekezdésben meghatározott váltólezárszámítási kamatláb kivételével — a bírói úton érvényesíthető kamat legmagasabb mértékét a Tanács évi 9%-ban állapította meg.

2. A pénzüntézetek egymásközötti váltólezárszámítási ügyleteire vonatkozólag felszámítható és bírói úton érvényesíthető kamat felső határa a Pénzüntézet Központ I. kuriájába tartozó pénzüntézetek részére történő lezárszámítás esetén évi 7% százalékaiban, a II. és III. kuriába tartozó pénzüntézetek vagy a Pénzüntézet Központ kötelekibe nem tartozó pénzüntézetek vagy bank- és pénzváltóüzlettel foglalkozó más bejegyzett cégek részéről történő lezárszámítás esetében évi 8 százalékaiban, az Országos Központi Hitelzövetkezet által a tagjai sorába tartozó szövetkezetek részére történő lezárszámítás esetében évi 8% százalékaiban nyert megállapítást.

3. A takarékpénztári betétkönyvre, folyószámlára vagy pénztárjegy ellenében elhelyezett betétek kamatának felső határát — amennyiben az esetleges betéti kamatilletéket és folyószámlailletéket a pénzüntézet sajátjából fizetné, ennek beszámításával — a Tanács a következőképpen állapította meg: a Pénzüntézet Központ I. kuriájába tartozó pénzüntézetek budapesti fiótlepeinél és budapesti fiókpenztárainál elhelyezett betétek után a legalább három hónapra lekötött betéteknél legfeljebb évi 5% százalékat, egyéb betéteknél legfeljebb évi 4 és háromnegyed százalékat, a II. és III. kuriába tartozó pénzüntézeteknél, továbbá az I. kuriába tartozó pénzüntézetek vidéki fiókjainál vagy a Pénzüntézet Központ kötelekibe nem tartozó pénzüntézeteknél, valamint az Országos Központi Hitelzövetkezetnél a tagjai sorába tartozó szövetkezetek részéről elhelyezett betétek után lekötött betéteknél legfeljebb évi 6 és háromnegyed százalékat, egyéb betéteknél legfeljebb évi 6 és egynegyed százalékat szabad ezentúl fizetni.

A m. kir. miniszteriumnak az Országos Hitelügyi Tanács fentiekben ismertett határozatát magában foglaló rendelete ezúton is kimondja, hogy pénzüntézeteknél a betéti könyv nyomtatásban feltüntetett föltételek külön kötött megállapodásnak nem számítanak.

A rendelet kimondja még, hogy a be-

téti kamatláb felső határa megállapításának hatálybalépésétől kezdve a pénzüntézet magasabb kamatot nem kötelez fizetni, még abban az esetben sem, ha betevővel kötött megállapodása értelmében magasabb kamat fizetésére kötelezte magát.

## Társulati élet

### A Pomázjárás Vendéglős Csoport

e hó 10-én tartotta Budakalászon Husvik Dusán elnökle alatt havi értekezletét. Az értekezleten titkár beszámolt az Országos Egyesület közgyűlésének lefolyásáról, behatárolt ismertette az elhangzott felszólalásokat. Bejelentésre került, hogy egyes dunaparti csónakházi nyári vendéglős az italmérsési engedéllyel üzérkedést folytatnak. Bejelentésre került még, hogy a pénzügyigazgatóság erőlyes vizsgálatot rendelt el az engedély nélküli bormérések és borsempszek garázdalkodásának a megszüntetése érdekében. A csoport a legközelebbi értekezletet június elején Pomázon fogja tartani.

### A Magyaróvár és vidéki vendéglős és koresmáros ipartársulat

május 12-én Mosonban tartotta közgyűlését. A közgyűlésen Wodnyánszky Ferenc korelnök elnökölt. Helyszűke miatt lapunk legközelebbi számában fogjuk a közgyűlési tudósítást közölni.

### L É B É N Y

(Mosonmegye, vasútállomás Lébény-Mosonszentmiklós, a budapest—bécsi fővonal mentén) **KÖZSÉGBEN** egy jól menő, biztos megélhetést nyújtó **BESZÁLLÓ VENDÉGLŐ ÉS MÉSZÁRSZÉK**, teljes felszereléssel, folyó évi június hó 15-én délután 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen szabadkézéből eladó. — Szüts József vendéglős.

## Különféle közlemények

### Az országos kongresszus előkészületei.

Az országos kongresszus rendezőbizottsága, karöltve a végrehajtóbizottsággal, megállapította már a napirendet és a kongresszus alkalmával a Hősök Kapujának megkoszorúzásának rendjét. Ezuttal is felkerik a szakosztályi vagy ipartársulati elnököket, hogy a Jurisich ünnepély 400 éves évfordulójára való tekintettel, az ünnepély fényének emelése céljából, az egyesületek zászlójával jöjjenek Kőszegre.

Felmerült kívánságnak megfelelően közöljük még, hogy a végrehajtóbizottság úgy a MAVART-nál, mint a HÉV-nél érdeklődött, milyen feltételekkel szállítaná a kongresszusi résztvevőket Kőszegre. E célból tehát társaságok részére autbuszok fognak ren-

# Mosás kg. 36 fillér

**100 kg. felül** további engedmény. A ruha kíméletért az új és legmodernebb berendezés garantál.

**KIRÁLY GŐZMOSÓDA, festő és vegytisztító**  
IV., Magyar ucca 3. Telefon: 851-29. Autózállás díjtalan

felkészésre állani. A Pomázjárasi Vendéglősegyesület már egy 40 személyes autóbust felfogalt a maga részére. — Érdeklődőknek autóbusz-ügyben is a Vendéglősök és Koreszmárosok Országos Egyesülete irodája (VI. Aradi u. 11.) a szükséges felvilágosítást megadja. A kongresszus napirendjét és részletes programját tartalmazó meghívókat Közszegről rövidesen szétküldik.

## Házasság.

Koller Pál mágócsi vasúti vendéglős fia Koller József f. é. május hó 19-én Mágócon tartja esküvőjét Dekány Katica úrnéval. (Minden külön értesítés helyett.)

## Nyiregyháza város bérbeadja a fogyasztási adót.

Vargha Imre pénzügyi államtitkár előzetes engedéllyel Nyiregyháza város most rövid időre bérbe fogja adni a fogyasztási adót. Valószínűleg a város rájött arra, hogy „nyilt város” léte képtelen a városba hozott és fogyasztási adóköteles összes tárgyakat megadóztatni. Valószínűleg a borsempékek is nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a város ennek az adónak a beszedését bérlőre kívánja bízni. Kétségtelen, régente, mikor a fogyasztási adó szedést még az állam bérlő útján gyakorolta, olyan kaotikus állapotok nem voltak, de borsempékek sem. A bérlők kis, de fúrge apparátussal minden esempézést lehetetlenné tettek. Úgy látszik, a pénzügyi kormány komolyan foglalkozik azzal, hogy ismét a régi rendszert állítja vissza, mert hír szerint, a nyiregyházi bérbeadás a képviselőházban interpelláltak, az egyik szorgalmas köbeszítő honatya visszafelődésnek mondta ezt a bérbeadást, az interpelláló pedig azért nem találja ezt helyesnek, mert ezzel a közönséget zaklatják. Ami a zaklatást illeti, csak az a megjegyzésünk, hogyha a közönség megteszi adózási köteleességét, a „regálé” bérlő, vagy mint a Felvidéken mondják: „accis” bérlő, nem zaklathatja a közönséget. Hogy a mostani viszonyokban hogyan fog beválni a bérbeadási kísérletezés, erre magunk is kíváncsiak vagyunk. Hiába mondja az ifjú honatya, hogy ez retrograd intézkedés, ajánljon talán valami jobbat, újat. Nemrégén az egyik szakmai ülésen egyes kartársak visszasírták azt az időt, mikor még bérlőnek kellett fogyasztási adót fizetni. Akkor rend volt — mondták.

Előfizetőinket újólak felkérjük, szíveskedjenek a hátralékos előfizetési díjat az előzőleg beküldött postabefizető lapon sürgősen kiadóhivatalunk részére befizetni,

## Borkezelés

Pünkösöd után, kedden, május 17-én kezdődik Budafokon a m. kir. állami pincemeisteri szakiskolában a 11 napos borkezelési tanfolyam. Akik ezen a tanfolyamon még részt kívánnak venni, úgy 17-én d. u. fél 3 órakor jelentkezzenek Budafokon az iskolában.

## Budapest vágóhidjairól.

Lapunk mai számában dr. Marikóv-szky Györgytől e cím alatt egy nagyon érdekes cikket közlünk, melyet a kartársak különös figyelmébe ajánlunk. E közleményt a „Természettudományi Közölny”-ből vettük át.

## A Magyar Szaklapok Országos Egyesületének közgyűlése.

A Magyar Szaklapok Országos Egyesülete közgyűlést tartott dr. Gaál Endre elnöke mellett. Az elnökség évi jelentését dr. Radványi László ügyvezető elnök terjesztette elő. Dr. Szalai Emil indítványára a közgyűlés közönetet szavazott az egyesület vezetőségének. Dr. Praznovszki Iván, a Budapesti Napilapok Testületének ügyvezető igazgatója felszólalván, az egyesületet biztosította arról, hogy mindazon kérdésekben, melyekben a sajtó egyetemes érdekeiről van szó, a Budapesti Napilapok Testülete készséggel fog az egyesülettel karöltve dolgozni. Takács Gyula titkár előterjesztésére megejtették a tisztújítást, elfogadták a zárszámadást és a költségvetést. Ezután Szabalya-Frischauf Ferenc gyönyörű nekrológot olvasott fel az egyesületnek két évvel ezelőtt meghalt elnökeiről, Györgyi Kálmánról. A megboldogult jelenlevő családja nevében Györgyi Dénes tanár megköszönte a megemlékezést. Végül Fischer Oszkár kereskedelmi tanácsos, az Österreicherischer Fachschriftsteller-Verband elnöke, ki az osztrák testvéregyesületnek egy hattagú küldöttségével jött Budapestre, átadta szép beszéd kíséretében dr. Radványi László ügyvezető elnöknek. Az Újlet nevű lapja 25 éves fennállása alkalmából, az osztrák egyesület dísztagságáról szóló oklevelet, különösen hangsúlyozva dr. Radványi Lászlónak a sajtó nemzetközi összeköttetésének ápolása körüli érdemeit, a közgyűlést követő vacsorán pohárköszöntőt mondtak dr. Bari Ágost, dr. Illés Jenő, Mezőfi Vilmos, Moór Jenő, Schwartz Henrik (Bécs), Sgardelli Cae-

## Vásárlásnál a kartársak saját érdekükben hívátkozzanak a Fogadóra

Magasfrekvenciájú besugárzás

**ZEILEIS-**

készülekekkel. VI. Szivutca 69. — Telefon: 29-3-22  
Gyógykezelés javulva idegántalnak, bémulás, rheuma, végtagmervesség, érelmeszesedés, korai megőregedés, Basedowkór, női változászavarok, asthma, máj, vese és belső szervek megbetegedéseinek esetében

## WINDT

szállodai, vendéglői személyzet elhelyező irodája  
Budapest, IV., Irányi ucca 1. sz.  
Telefon: Automata 830-82.

sar, Steiner Gyula, dr. Steiner Vilmos (Bécs), dr. Vidács Gyula és dr. Weisz Ferenc (Bécs). A közgyűlést követő napon a sajtósajtónak úgy a magyar, mint pedig az osztrák egyesülete megköszönyták, beszéd kíséretében Györgyi Kálmán sírját. Az osztrák vendégek három napot töltöttek Budapestén. A tiszteletükre a Szent Gellért szállóban adott díszebéten Kunz Adolf követségi tanácsos, az osztrák követség, Zilahy Dezső a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal igazgatója pedig a székesfőváros nevében mondtak pohárköszöntőket.

## Mit jövendől a 100 éves naptár?

Több előfizetőnk kívánságára ide írtuk, mit jövendől május havára a 100 éves naptár. Eddig már megállapítottuk, hogy e hó első felére szóló jövendölés helyes volt. Azt olvassuk a naptárban: 3-án zivatar és csakhamar ismét hűvös időjárás egész 8-ig, azután 3 napig enyhébb, 11-én ismét fagy és hideg marad 20-ig, csak azután szép és kellemes napok. De 30-án dér és fagy. — Ugyanerre az időre a Schaffler-féle időjelző naptár 1932. évre azt írja: Május 2-án eső, utána borulás, 5-én viharos, 7-én szél, eső, 12-én eső, 14-én szél és eső, pünkösdkor derült idő, 17-én szél, 18-án vihar, 19-én szél és eső, 23-án eső, szél és vihar, 30-án eső.

## Halálozás.

Milleker Lajos debreceni vendéglős fia Géza, május hó 4-én rövid szenvedés után életének 38-ik évében elhunyt. Nagy részvétellel temették. Temetésén a debreceni kartársak testületileg vettek részt.

Borszűrőgépek eldugult szűrőszöveit már nem szükségesek, horribilis költséggel újjakra átszereltetni, mert Grenda A. egri cég ezeket garanciával tisztítja, illetve az eldugult fémszűrőket 100%-os arányban ismét munkaképesé teszi. Nem szükséges az egész szűrőgépet, hanem csupán a hibás szűrőtestet a címre elküldeni. Ugyanott, az új típusú Grenda-féle kézi borszűrőgépek, rendkívül olcsó árban beszerezhetők. Cím: Grenda A. Eger.

A „Fogadó–Magyar”  
Vendéglő  
állandó melléklete

# A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-  
keit képviselő szak-  
lap

## Borpiac

A borpiacra a szilárdulás tovább tart, aminek legfőbb oka a belföldi nagy fogyasztás.

Kiseb kereslet indult meg a Balaton vidékéről s több nagyobb tétel cserélt gazdát literenként 23 filléres alapon. Pellérdén elkelt 300 hl. ujbór különböző fokú, literenként 14–16 filléres áron. Szederkényben 400 hl. 11 fok körüli borok fokenként 11 filléres áron. Itt az eddigi eladások fokenként 6,9 filléresek voltak. Heves megyében elkelt egy vagon édeses magasfokú bor literenként 26 filléres áron, egy vagon nehéz pecsénybor literenként 24 filléres áron. Mohácutól északra a teljesen savanyú borok, amelyek 9 fok körül vannak, fokenként 1 filléres áron cserélnek gazdát. Általánosságban a borpiaclet bizakodó.

A szállókban a fagykarak, úgylát-szik, tényleg fennállanak.

Csengődön élénk kereslet és közepes kínálat mellett eladatott 49 hl. 11,5 fokos literenként 17 fillérért, 85 hl. 12,2 fokos literenként 20 fillérért, 38 hl. 11,8 fokos 5bor, literenként 22 fillérért, 11 hl. 14 fokos kadarka literenként 30 fillérért.

Dömszödn közepes kínálat és kereslet mellett eladatott 230 hl. 11,2 fokos literenként 13 fillérért, 100 hl. 12 fokos literenként 14 fillérért, 40 hl. 11 fokos kadarka literenként 11 fillérért. Budapesti vidéki korcsmárosok csak kádarakat keresnek és az édeskés borokért literenként 12 filléres árakat kínálnak.

### A zselatinnal történő borderítés

mindenkor cseressavazással összekötve alkalmazandó, mert magában a zselatin, ha a bornak kevés savtartalma van, nem derít, sőt a bor zavarosabb lesz. Mielőtt a derítéshez fogunk, első dolgunk a derítendő bort próbaderítés alá venni. Amely abból áll, hogy a derítendő borból fehér üvegekben levesszünk két-három liter s ezt hektoliterre átszámítsa 2, 4, 6 gram cseressavval keverjük s utána 4, 6, 8 gram zselatinnal lederítjük s amelyik a legjobban megfelel, azon erősségű adaggal az egész bormennyiséget lederítjük és 8–10 napi állás után tisztán lefejtjük. A zselatin derítés úgy készítenéd el, hogy ha például a hektoliterenkénti mennyiség a 4 gramos adagnál volt a legjobb, ennél tisztult a bor meg a legszebben és ha például 100 hektoliter bort akarunk lederíteni úgy 400 gram zselatint lemérünk és azt előző napon vízbe beáztatjuk s addig áztatjuk, míg az teljesen megpuhul. Ezt a puha kocsányos anyagot 10 liter borba apródon-

kint drótszítán át áttörjük és abban feloldjuk. Így minden literjében annak 40 gram zselatin van és így ha egy 6 hektos hordót akarunk deríteni, úgy ezen derítő anyagból 6 deciliter veszünk, amelyet azután nagyobb mennyiségű borral, amelyet a derítendő hordóból veszünk, habzásig elkeverjük. A derítendő hordóból nagyobb mennyiségű bort veszünk ki és az így elkevert derítő anyagot a hordóba öntjük s azt vele jól elkeverjük, amely keverés történhet derítő vassal, vagy egyszerűen gumicső beillesztése után többszöri befuvalással, ha az anyagot a borral jól összekevertük, akkor a hordót sziníg töltve bedugaszoljuk és 8–10 napig állani hagyjuk, azután tisztán lefejtjük. A cseressavat, mielőtt a derítést megkezdénénk, előre bekeverjük a borba és csak ennek megtörténte után derítünk zselatinnal.

### Vagyontalansági esküt tettek:

Pintér Ferenc korcsmáros Szolnok, Székely Ferencé korcsmáros Kisújszállás, Sándor Anna korcsmáros Törökszentmiklós, Gromesz F. vendéglős Ujdiósgyőr, Schweiger Ferenc vendéglős Kiskunfélegyháza, Mezei Erzsébet vendéglős Rákosesaba, Borsányi Károlyné italársító kereskedő Újpest, Pap János vendéglős Lacháza, Gaál József korcsmáros Bugyi, Nagy Ágost korcsmáros Bpest, VII. Szövetség u. 30., Somogyi János korcsmáros Bpest, VI. Podmaniczky u. 53., Krizsán Mihály korcsmáros Bpest, II. Kiskrókus u. 17., Löwinger Rezső pincér Bpest, Podmaniczky u. 77.

### Helyváltozás.

Csekő Béla az egri „Széchenyi” szálló főpincéri állását foglalta el.

### A Déli vasút üles „Honismertető” vonatjai.

Az üdülő és nyaralóközönség, valamint a kiránduló testületek, csoportok és tanintézetek kívánságára intézetünk a Balatonra és a Velencei-tóra népies jellegű üdülő vonatokat fog járni, lehetővé kívánja tenni így módon, hogy e helyeket a kisebb jövedelemmel bírók is felkereshessék. Az üdülő vonatok menettérte díja oly alacsony, hogy a Budapest környéki kirándulások költségét sem haladja meg. Az üdülő vonatokat a f. évben május hó 22., 29., június hó 5., 12., 19., 26., 29., augusztus hó 28., szeptember hó 4. és 8-án, a nyaralási fődényben pedig a hét közepén (előreláthatólag a szerdai napokon) tervezzük indítani.

E számozott ülőhellyel bíró 3. oszt. kocsiból álló üdülő vonatok gyors-

vonati sebességgel közlekednek és menetrendjük akképen van megállapítva, hogy a kirándulók mintegy 9 órát tölthetnek a Balatonon, ill. 12 órát a Velencei-tó mentén.

Az üdülő vonatokra érvényes menettérte jegyek díja: Budapest—Siófok és vissza 3.— P. Budapest—Gárdony (v. Agárd, vagy Velence) és vissza 1.20 P. Székesfehérvár—Siófok és vissza 1.20 P. A menttérte jegyeket az Ibusz budapesti és székesfehérvári mentgyrodái elővételben a fenti áron, Budapest d. v. és Székesfehérvár állomás személpénztárai pedig csak a közlekedés előtti nap 18. órájától kezdve, de csak a fenti árak kétszereséért árusítják.

E vonatok pontos közlekedési napjait a rádióban és a hírlapokban is közölni fogjuk.

Fentiekén kívül még tervbe vettük, hogy a vonalaink mentén fekvő nagyobb magyar városoknak Budapesttel és egymással való forgalmában is indítunk ilyen rendkívül olcsó áru kiránduló vonatokat.

Részletes ismertető — akár írásbeli akár szóbeli — felvilágosítást készítségel adunk (Budapest, a Duna—Száva—Adriai Vasúttársaság igazgatóságánál I. Mészáros uca 19. I. em. 30.), de ugyanilyen felvilágosítással szolgál az Ibusz igazgatósága (Budapest, IV. Mária Valéria u. 7. II. em.) is.

### A SZAKMA TÁRSASÜSSZEJÖVETELEI.

Május 18.

Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Mayer Istvánnál (IX., Drégely uca 5.)

Május 20.

D. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékéért ápoló asztaltársaság összejövetele Posch Károlynál (II., Margit körút 20.)

Május 25.

Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Timár Gyulánál (Kamarerdő) Batyus majális.

Május 27.

Este 8 órakor vendéglősök vacsorája Keresztés Edénél (V., Vigadó tér 3.)

Június 1.

Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Scheuring Jánosnál (Baross u. 84.)

A szerkesztésért felelős:

Pösch Gyula, kiadó.

Segédszerkesztő: Fekete Gyula.

Merkantil-nyomda, Hunyadi uca 43

## Budapest vágóhidjairól

Mert meg van írva, hogy nemcsak igével él az ember, természetes, hogy egy nagy város élelmezése sem lehet meg a megfelelő óriási berendezések nélkül és még természetesebb, hogy ezeknek a berendezéseknek a sorában a vágóhidak foglalják el az első helyet. Valamikor, úgy jó harminc esztendőkel ezelőtt, ha idegen forgott Pesten, annak mint nevezetességet a vágóhidat meg az elevátort mutatták meg. Hát az elevátort nem ismerem, hanem a vágóhidjaink egészen bizonyosan olyanok, hogy akárki bizvást mai nap is megnevezheti őket. Nem ok nélkül használtam ismételtelen a többesszámot, hanem azért, mert három vágóhidunk van. 1. Marhavágóhid. 2. Sertésvágóhid. 3. Ló-vágóhid.

Előszörban a marhavágóhidat ismeretemen, megemlítve, hogy az idekerült állatokat levágásuk módja szerint két csoportba szokás osztani. Az első csoportba tartoznak a vágómarhák (bika, ökör, tehén, bivaly), a második csoport a szőrómarháké (borjú, juh, bárány, kecske). Talán itt említem meg különben azt is, hogy a marhahúst csak akkor tartjuk teljes értékűnek, ha a magyar fajta állat már legalább három, a tarkafajtájú pedig legalább két éves. A borjú ebből a szempontból nyolchetes koráig számít borjúnak. Azontúl két, illetőleg magyar fajtának három éves koráig növendékmarha a hivatalos neve.

Az 1872-ben megnyitott, de azóta természetesen sok bővítést, átalakítást és korszerűsítést megért marhavágóhidnak főkapuja a Soroksári-úton van. — Egy nyájas kis park mögött van ez a kapu, melyet két oldalán a Bégas által mintázott és Sommer által kifaragott két szoborcsoportozat díszít. Hanem a vágóhid üzeme voltaképpen a telep túlsó oldalán, sőt még messzebb kezdődik.

Ha valaki levágási célra el akarja adni a marháját, előszörban az állatorvosi bizonyítványt kell ott a helyszínén szerezni, amelyik az illető állat egészségese voltát bizonyítja. Sőt azt is igazolni kell, hogy az állat nem származik valamely állatbetegség (járvány) miatt zárt területről. Ha pedig egy ilyen zárt körletben van fertőzött községben vagy fertőzésmentesnek nyilvánított udvar, akkor az innen származó állatok felkerülhetnek ugyan, de már csak az úgynevezett vesztegzárvasárra. Az idekerült állatok pedig az első perctől kezdve az utolsóig egészen más elbánás és elbírálás alá esnek.

30 kilométernyi körön belül lábon lehet az állatokat a vásárra hajítani, azon felül már csak valamely szállítóeszközön, többnyire vasúton érkeznek az állatok, még pedig a marhavágóhidnak a Mester-utcai végén lévő sínparon. A vasúti kocsikból vaskaromokba terelve, ezekben a karomokban esnek át az állatok az első, illetőleg az otthonit is számítva, immár a második állatorvosi vizsgálaton. Az egészségeseeknek talált állatok most már a marhavásárra kerülnek. Ilyen marhavásár csak hétfőn és csütörtökön van. Ha az állat nem ezen napok valamelyikén érkezik,

vagy nem kél el az első vásáron, akkor a vágóhid istállóiban helyezik el ideiglenesen, ahol annyira felügyelet alatt van, hogy az állatorvos minden 24 órában megvizsgálja, azonfelül pedig, nehogy a takarmánnyal valamely fertőző betegségre nyíljon alkalom, csak a vágóhidnak erre a célra felhalmozott, kifogástalan takarmányával etetőd.

Hogy úgy mondjam az állatok raktározására szolgáló istálló 14 van. A régiék fából, az újabbak téglából épültek, de mindkét fajtánál kínos a tisztaság. Cementvályuk, vízvezeték, stb. Az állatok itatására és az egész telep tisztántartására régente az úgynevezett közüzemi vizet használták fel. 1923-ban azonban, amikor az egyik ikeresatorna megrepedt, nagy bajba jutottak. — Ekkor vetődött fel a külön kút gondolata, ami 1925-ben meg is valósult. Kútja a marhavágóhidnak most négy van. Három a főbejárat előtti kis parkban, a negyedik benn a saját műjégyvár mellett. Víznyomjuk kettő van. Az egyik egészen egyszerű, sima, az istállók-nál, a másik sokkal díszesebb és olaszos, a telep tengelyében. Ennek, ha jól emlékeztem Veronában láttam a testvérét. Talán túl díszes, de elvégre közkeletűvé vált mondaná, hogy a szükséges dolgok teszik az életet elviselhetővé, a feleslegesek széppé.

1930-ban került használatba a szerintem magasságban túlméretezett borjúvásárcsarnok. Kiállítási csarnoknak, vagy pompás mozgószínháznak is elegendő lenne. Egy epés látogatóg meg is jegyezte, hogy vajjon nem zsiráfok számára készült-e? Igaz, hogy annál világosabb, levegősebb az egész, de megsajnáltam szegény kis borjúkat, amikor március 14-i látogatásom alkalmával dideregni láttam szegényeket. Itt említem meg különben, hogy borjút nem exportálunk, minthogy anya nélkül nem bírja ki a hosszú szállítást. Itt említem meg azt is, hogy visszatérés pedig (lasciate ogni speranza) nincs többé, ha az állat egyszer erre a vásárra került. Az megtörténhetik ugyan, hogy a felhajtott állatot vidékre viszi a vevő, de csak azzal a feltétellel viheti, hogy nyolc napon belül ott is feltétlenül levágja. Ha pedig valaki például tenyésztési célokra akarja innem marhát szerezni, hát az igen sok utánjárást kívánó, és csak igen kivételes esetekben megadott miniszteri engedéllyel jár, anélkül teljesen lehetetlen.

Ha egy állatot a megérkezésekor betegnek talált az állatorvos, és ha baja olyan fertőző betegség, amelyiknek a bejelentése hivatalból kötelező, akkor az állat további óvintézkedésekkel járó azonnali kényszerlevágásokra kerül, társait pedig a vesztegistállóba terelik.

Abban az esetben, ha egy állat sikerrel állja ki a szigorú egészségügyi vizsgálatot, akkor levágására vagy régebbi rendszerű vágókamarák egyikébe, vagy pedig az újabban megnyitott vágócsarnokba jut. A levágás maga voltaképpen elvéreztetés. A kamarákban a leölt állatot a természetesen keramittal kirakott és nagyon tisztán tartott földön öt részre, a vágócsarnokokban pedig a leölt állatot felfüggesztve, négy részre vágva dolgozzák fel. Az utóbbi rendszer jobb már csak azért is,

mert kevesebb víz kell hozzá, mint a földön való feldarabolásához, ami javára van a húsnak. De mert a csarnok csak tavaly nyílt meg, a mézárosok csak most kezdenek vele megbarátkozni. Akár a kamarában, akár a vágócsarnokban történik meg különben az állat elvéreztetése, megfelelő rendelet intézkedik aziránt, hogy az elárvereztetésnek, illetőleg a nyaki erek átvágásának csak az állat elkábítása után szabad elkövetkezni. Elkábításnak különben (aligha egészen jó szó) az állat letaglózását nevezik. Erre a célra kétféle eszközt alkalmaznak. Az egyikkel, az úgynevezett angol taglóval a megfelelő gyakorlottságával bíró vágólegény homlokon vágja a marhát. Olyan az egész, mint egy hatalmas fokos, amelyiknek az ütőrésze azonban egy élesre köszörült, egy jó centiméter átmérőjű cső. A másikkal (Karlsruhe-ban készült Scherner-pisztoly) azt a bizonyos éles csövet a marha homlokára illesztett eszközből egy patron segítségével lövik bele az állat homlokába. Akármelyik módszerrel kábítják is el az állatot, az mintha villám sújtotta volna, azonnal összeesik és elveszti az eszméletét. Azután jön az elvéreztetés. Ritvánis vágáskor a ledöntött és szarváira fektetett állat nyakát a esigolyáig ható metszéssel, előzetes kábítás nélkül vágja el a metsző. Megemlítem, hogy Svájcban 1893, Bajor-, Svéd- és Norvég országokban pedig 1930 óta tilalmas az ilyen rituális vágás.

A levágott állatoknak immár nemcsak a húst, de minden egyes részét magán a vágóhídon tíz állatorvos vizsgálja meg de nagyon alaposan. Hogy mennyire alapos ez a vizsgálat, annak illusztrálására megemlítem, hogy van a telepen laboratórium is, ahol szükség esetén 1. kórszövettani, 2. bakteriológiai, 3. szerológiai, 4. állatkísérletekkel végzik a vizsgálatot. A városban ezenkívül öt állatorvos folytonosan vizsgálja a mézároszökeket, húsfeldolgozókat és raktárakat. Mi, akik nem foglalkozunk vele, nem is tudjuk, hogy mennyire kifejezettek már ezek a vizsgálatok. Nem a marhavágóhidhoz tartozik ugyan, de megemlítem, hogy van külön trichoskóp is. Láttam egy könyvet: Leitfaden der Trichinenschau Hetedik kiadás! Ha a gondos vizsgálat a húst kifogástalannak, ennél fogva a közfogyaszásra alkalmasnak találja, akkor a húz megfelelő bélyegzőkkel ellátva, forgalomba is kerül. Nem bélyegzőt, hanem bélyegzőket említettem. Mert a bélyeg nemcsak a hús kifogástalan voltát igazolja, hanem másfajta bélyeg például azt mutatja, hogy gyengébb értékű növendék marharháról, vagy megint szintén gyöngébb értékű bivalyhúsról, stb. van szó. Erdékek különben az is, hogy annak a festéknek, a mivel a még élő állatot érkezőkor lebélyegzik, szurokfestéknek kell lennie és nem lehet kátrányfesték, mert a kátrányfesték élő állatra kenve felszívódni látszik. Türihetetlenül karbolzagu lesz tőle az állat húsa. Az állatorvosi vizsgálaton átesett és lebélyegzett húst már most a kisebb pénzü mézáros azonnali forgalomba is hozza, az „érett” hús ugyan porhanyósabb, de tovább fekszik benne forgatás nélkül a pénz. Amelyik mézárosnak nem olyan sürgős az eladás, az előbb az előhűtő-

ben (plus 6 fok) majd a hűtőben (plus 2 fok) tartja el egy ideig a húst. Van különben fagyasztó is, ami minus 6—7 fokra van beállítva.

Mi történik mármost akkor, ha az állatorvosi vizsgálat nem találta kifogástalanak a húst, illetőleg betegnek találta felbontáskor magát az állatot? Az eljárás ilyen esetekben különböző ahhoz képest, hogy miről van szó. — Vegyük például a tuberkulózist. Tudnunk kell, hogy a levágott állatoknak mintegy 20%-ában talál a tüzetes vizsgálat tuberkulózist, annak a 20%-nak 0,5%-ánál pedig általános a baj. Ha az állat lázmentes volt, nem soványodott le és csak egy „vagy egymással érintkező több szerv és a közvetlenül szomszédos nyirokmirigyek vannak megbetegedve”, akkor az illető állatnak csak a megbetegedett szervét semmisítik meg, húsa pedig közfogyasztásra kerül. Ha az általános tuberkulózis jelei mutatkoztak, de az állat még nem volt lesoványodva, húsa akkor a párolóba jut. Lesoványodott, általános tuberkulózisban szenvedett állat húsa, meg általában az egész állat ipari feldolgozás céljaira a termokémiai intézetbe kerül.

A párolót 1903 augusztusában helyezték üzembe. Kezem között van a marhavágóhidnak 1872-től 1922-ig letelt első ötven esztendejének a története. E szerint az 1903-ban üzembe helyezték két pároló Hartmann-rendszerű volt. Most Hoenicke-készüléket használnak. Egy-egy pároló 2 méter hosszú és 125 cm átmérőjű vashenger. Ezekben helyezik el megfelelő, kihúzható, egymás felett több sorban elhelyezett tálakban nem szorosan egymasmellé a pá-

rolandó húst legfeljebb 15 centiméter vastag és legfeljebb három kilogramos súlyú darabokban. A legnagyobb darabba ellenőrzés vegett hőmérőt is tűznek.

A párolás gőzzel 0,5 atmoszféra túlnyomás mellett rendszeren két óra hosszat tart, miközben a hús legbelső része is felmelegszik 92—95 fokra. — Olyan hőmérséklet ez, ami bőven elegendő lenne minden veszély elhárítására és gümőkórnál mégis megkövetelik a két órán át kiállott 100 fokot. — Marhaborsóknál ezzel szemben elegendő a másfélóra is. Itt említtem meg különben, hogy a marhaborsókás húst úgy is ártalmatlanná lehet tenni, ha 21 napon át plus 2—4 fokon tartják. A sertésborsóka ezzel szemben 60 napig is kibírja ezt az alacsony hőmérsékletet. A párolóba kerül különben kórbonctani, esetleg szövettani és bakteriológiai vizsgálatok alapján a tuberkulotikuson kívül mindazon állatok húsa, amelyekben megvizsgálás alkalmával fertőző betegséget állapítottak meg, feltéve, hogy emberre nem ártalmas baktériumokról volt szó. A párolóból kikerült hús bizony nem valami szép, mert egyenletesen szürke. Tápereje is nagyon esökkent. Csak hatósági hűsszékben kerülhet forgalomba, tovább eladni nem szabad és egy vevő legfeljebb három kilót vásárolhat. Ára ezzel szemben természetesen nagyon alacsony.

Ha még elmondom, hogy a marhavágóhidat dr. Kazár Gyula főállatorvos úr igen szeretetreméltó kalauzolásával néztem meg, akkor úgy hiszem, hogy mindent elmondottam a marhavágóhidról. Talán csak azt említtem még

meg, hogy a bakteriológiai és kórszövettani laboratórium mellett 1927 óta egy szépen fejlődő múzeum is van. Embertől származó kórbonctani készítményekhez szokott szememnek meglepő volt például akkora veséket látni, mint a derekam.

A gubaesi útról nyíló sertésközvágóhid 1902 tavaszán nyílt meg. Azóta nem is szabad a főváros egész területén másutt disznót szúrni, mint itt. A sertésvágóhidnak különben nagyjából olyan a külseje, mint a marhavágóhidé. Az előtérben itt is egy kis park, a két kapubálynyon szoborcsoportozat helyett egy-egy gyönyörű kovácsoltvas-kandelláber. Egy saját külön kútja van ennek a vágóhidnak is.

Az általános elvek itt is olyanok a mi az egészségügyi szempontokat illeti, mint a marhavágóhidakon. És míg a marhavágóhid forgalma általában csökkenő irányzatot mutat, addig a sertésvágóhidé emelkedik. Ugy tudom, hogy manapság általában napi 3800 disznót szúrnak le itt.

Az állatorvosi szemlén átesett és megvásárolt állatok leszúrására a két vágócsarnok egyikébe kerülnek. A nagyobbikban ketrecfélékbe terelik a sertéseket, ahol ledöntés után sorba leszúrja az állatokat. A leszúrt disznót még ott fektében darura akasztják, a daru forróvizes kádba mártja, ezután pedig egy kolompformájú készüléggel inkább letörlik mint lekaparják a szőrzetet. Erre a kizsigerezés, kettévágás és az újabb állatorvosi vizsgálat következik.

(Folyt. köv.)

TELEFONSZÁM: JÓZSEF 43 — 6 — 79

## MERKANTIL NYOMDA

BUDAPEST  
VIII. KERÜLET  
HUNYADI  
UTCA 43

a vendéglősöknek  
és korcsmárosoknak  
a legolcsóbban  
szállít nyomtatványokat